

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	V
İÇİNDEKİLER.....	VII
TABLOLAR LİSTESİ.....	XVII
KISALTMALAR.....	XIX
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM TÜRK BORÇLAR KANUNU VE TÜRK TİCARET KANUNU AÇISINDAN ORTAKLIKLAR

1.1. ORTAKLIK TANIMI, UNSURLARI VE AMAÇLARI.....	5
1.1.1. Ortaklık Tanımı.....	5
1.1.1.1. Kavramsal Tanım	6
1.1.1.2. Hukuki Tanım	6
1.1.1.3. Terminoloji	7
1.1.2. Ortaklıkların Unsurları Ve Amaçları.....	9
1.1.2.1. Ortaklıkların Unsurları	9
1.1.2.2. Ortaklıkların Amaçları	11
1.2. ORTAKLIK TÜRLERİ.....	12
1.2.1. Türk Borçlar Kanununa Göre Ortaklıklar.....	13

1.2.2. Türk Ticaret Kanununa Göre Ortaklıklar	15
1.2.2.1. Kollektif Ortaklık	15
1.2.2.2. Komandit Ortaklık	20
1.2.2.3. Anonim Ortaklık.....	23
1.2.2.4. Sermayesi Paylara Bölünmüş Komandit Ortaklık.....	36
1.2.2.5. Limited Ortaklık	37
1.2.2.6. Türk Ticaret Kanununa Göre Kurulan Diğer Ortaklıklar	43
1.2.3. Diğer Ortaklıklar	45
1.2.3.1. Kooperatifler.....	45
1.2.3.2. Kamu İktisadi Teşebbüsleri	47

İKİNCİ BÖLÜM

TÜRK BORÇLAR KANUNU VE TÜRK TİCARET KANUNU AÇISINDAN ORTAKLIKLARDA SONA ERME VE TASFİYE

2.1. SONA ERME, İNFİSAH, FESİH, TASFİYE KAVRAMLARI VE HUKUKİ SONUÇLARI.....	49
2.1.1. Sona Erme	49
2.1.2. İnfisah (Dağılma)	50
2.1.3. Fesih (Fesh - Dağıtma)	50
2.1.4. Tasfiye Kavramı.....	51
2.1.4.1. Kavramsal Tanım.....	51
2.1.4.2. Hukuki Tanım.....	51
2.1.5. İnfisah, Fesih ve Tasfiyenin Hukuki Sonuçları.....	52
2.1.5.1. Tasfiye Hali.....	52
2.1.5.2. Tasfiyesiz Sona Erme	53
2.2. TÜRK BORÇLAR KANUNU AÇISINDAN SONA ERME VE TASFİYE İŞLEMLERİ	54
2.2.1. Adi Ortaklıkta Sona Erme ve Tasfiye.....	55

2.2.1.1. İradı Olmayan Sona Erme Sebepleri	55
2.2.1.2. İradı Sona Erme Sebepleri	55
2.2.2. Ortaktan Çıkma veya Çıkarılma	56
2.2.3. Tasfiye ve Tasfiye Memuru Atanması	57
2.2.3.1. Dış Tasfiye	58
2.2.3.2. İç Tasfiye	58
2.3. TÜRK TİCARET KANUNU AÇISINDAN SONA ERME VE TASFİYE	59
2.3.1. Şahıs Ortaklıkları	60
2.3.1.1. Kollektif Ortaklıklarda Sona Erme ve Tasfiye	60
2.3.1.1.1. Sona Erme	60
2.3.1.1.2. Ortaklıktan Çıkma veya Çıkarılma	61
2.3.1.1.3. Tasfiyeye Giriş ve Tasfiye Memurunun Seçilmesi	62
2.3.1.1.4. Tasfiye İşlemleri	63
2.3.1.1.5. Tasfiyenin Sonuçlanması	64
2.3.1.2. Komandit Ortaklıklarda Sona Erme ve Tasfiye	65
2.3.1.2.1. Sona Erme	65
2.3.1.2.2. Tasfiye	66
2.3.2. Sermaye Ortaklıkları	66
2.3.2.1. Anonim Ortaklıklarda Sona Erme ve Tasfiye	66
2.3.2.1.1. Sona Erme	67
2.3.2.1.2. Tasfiyeye Giriş ve Tasfiye Memurunun Seçilmesi	70
2.3.2.1.3. Tasfiye İşlemleri	72
2.3.2.1.4. Tasfiyenin Sonuçlanması	76
2.3.2.1.5. Anonim Ortaklıklarda Ek Tasfiye	79
2.3.2.1.6. Anonim Ortaklıklarda Tasfiyeden Dönülmesi	80
2.3.2.2. Sermayesi Paylara Bölünmüş Komandit Ortaklıklarda Sona Erme ve Tasfiye	81
2.3.2.2.1. Sona Erme	82
2.3.2.2.2. Tasfiye	82
2.3.2.3. Limited Ortaklıklarda Sona Erme ve Tasfiye	82

2.3.2.3.1. Sona Erme	82
2.3.2.3.2. Tasfiye	83
2.3.2.4. Holdinglerde Sona Erme ve Tasfiye	84
2.3.2.5. Umumi Mağazalarda Sona Erme ve Tasfiye	84
2.3.2.6. Donatma İştirakinde Sona Erme ve Tasfiye	84
2.3.3. Diğer Kurumlarda Sona Erme ve Tasfiye	84
2.3.3.1. Kooperatiflerde Sona Erme ve Tasfiye	85
2.3.3.2. KİT'lerde Sona Erme ve Tasfiye.....	86
2.3.3.3. Aracı Kurumlarda Sona Erme ve Tasfiye	86

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

VERGİ HUKUKUNA GÖRE MÜKELLEFİYET, İŞE BAŞLAMA, SONA ERME VE TASFİYE

3.1. VERGİ HUKUKU AÇISINDAN MÜKELLEFİYET, İŞE BAŞLAMA	87
3.1.1. Tanım	87
3.1.2. Vergi Usul Kanununa Göre Mükellef, Vergi Sorumlusu ve İşe Başlama.....	89
3.1.2.1. Mükellef.....	89
3.1.2.2. Vergi Sorumlusu	91
3.1.2.3. İşe Başlama.....	92
3.1.3. Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun	96
3.1.4. Gelir Vergisinin Konusu, Mükellefleri ve Vergilendirme	97
3.1.4.1. Gelir Vergisinin Konusu ve Mükellefleri.....	97
3.1.4.2. Gelir Vergisi Açısından Ortaklıkların Vergilendirilmesi	98
3.1.5. Kurumlar Vergisi Konusu, Mükellefleri ve Vergilendirme..	104
3.1.5.1. Kurumlar Vergisinin Konusu ve Mükellefleri.....	105
3.1.5.2. Kurumlar Vergisi Açısından Ortaklıkların Vergilendirilmesi.....	109

3.1.6. Katma Değer Vergisinin Konusu, Mükellefleri ve Vergilendirme	110
3.1.6.1. Katma Değer Vergisinin Konusu ve Mükellefleri	111
3.1.6.2. Katma Değer Vergisi Açısından Ortaklıkların Vergilendirilmesi	112
3.1.7. Diğer Vergi Kanunlarına Göre Verginin Konusu ve Mükellefleri.....	115
3.1.7.1. Özel Tüketim Vergisi.....	115
3.1.7.2. Gider Vergileri	116
3.1.7.3. Damga Vergisi	117
3.1.7.4. Harçlar.....	118
3.2. VERGİ HUKUKU AÇISINDAN SONA ERME VE TASFİYE....	119
3.2.1. Vergi Usul Kanununa Göre Sona Erme ve Tasfiye.....	121
3.2.2. Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanuna Göre Sona Erme ve Tasfiye.....	123
3.2.3. Gelir Vergisi Kanununa Göre Sona Erme ve Tasfiye	127
3.2.4. Kurumlar Vergisi Kanununa Göre Sona Erme ve Tasfiye ...	130
3.2.5. Katma Değer Vergisi Kanununa Göre Sona Erme ve Tasfiye	131
3.2.6. Diğer Vergi Kanunlarına Göre Sona Erme ve Tasfiye	134

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

VERGİ HUKUKUNA GÖRE ORTAKLIKLARDA

TASFİYE HALİNDE VERGİLENDİRME

4.1. TASFİYEYE GİRİŞ VE TASFİYE DÖNEMLERİ.....	135
4.1.1. Tasfiyeye Giriş	135
4.1.2. Tasfiye Dönemleri.....	137
4.2. TASFİYE KARININ HESAPLANMASI	139
4.2.1. Tasfiye Dönem Başındaki Servet Değeri ve Öz Sermaye	141
4.2.1.1. Dönem Başı Servet Değerine Eklenecek Unsurlar.....	144

4.2.1.1.1. Ortaklar veya İşletme Sahipleri Tarafından Yapılan Ödemeler.....	144
4.2.1.1.2. Vergiden İstisna Edilmiş Kazançlar	144
4.2.1.2. Dönem Başı Servet Değerine Eklenmeyecek Unsurlar	144
4.2.1.2.1. Amortismanlar	145
4.2.1.2.2. Karşılıklar	146
4.2.1.2.3. Sigorta Şirketlerinin Teknik Karşılıkları.....	147
4.2.1.2.4. Hissedarlar veya Sahip Olmayan Kimselere Dağıtılacak Kazanç Kısmı.....	148
4.2.2. Tasfiye Sonundaki Servet Değeri	148
4.2.3. Tasfiye Karının Hesaplanmasında Diğer Hususlar	149
4.2.3.1. Hisselerine Mahsuben Ortaklara Dağıtılan, Satılan, Devredilen, veya Kurum Sahibine İade Olunan İktisadi Kıymetler	149
4.2.3.2. Tasfiye Karının Hesaplanmasında Zarar Mahsubu	153
4.2.3.3. Tasfiye Karının Hesaplanmasında Giderler	154
4.2.3.4. Tasfiye Karının Hesaplanmasında Diğer İndirimler ...	155
4.2.3.5. Tasfiye Karının Hesaplanmasında Kabul Edilmeyen İndirimler	156
4.3. TASFİYENİN SONA ERMESİ.....	158
4.3.1. Tasfiyenin Kar İle Kapanması.....	159
4.3.2. Tasfiyenin Zarar İle Kapanması.....	161
4.3.3. Tasfiye Kalanının Borçları Karşılıyamadığı.....	165
4.4. TASFİYE DÖNEMLERİNDE BEYANNAMELERİNİN VERİLMESİ	166
4.4.1. Tasfiye Öncesi Beyanname, Tasfiye Dönemi Beyannamelerinin Verilmesi	167
4.4.2. Tasfiye Sonu Beyannamesinin Verilmesi.....	168
4.4.3. Tasfiye Halinde KDV Beyannamelerinin Verilmesi.....	169
4.4.4. Tasfiye Halinde Geçici Vergi	170
4.4.5. Tasfiye Halinde Gelir Vergisi Stopajı Yapılması.....	171

4.5. TASFİYE KARI ÜZERİNDEN TARH EDİLEN VERGİLERİN ÖDENMESİ	172
4.6. TASFİYE HALİNDE ZAMANAŞIMI	173
4.6.1. Tasfiye Halinde Tarh Zamanaşımı	174
4.6.2. Tasfiye Halinde Tahsil Zamanaşımı.....	175
4.6.3. Tasfiye Halinde Düzeltme Zamanaşımı	175

BEŞİNCİ BÖLÜM
VERGİ HUKUKUNA GÖRE TASFİYE
MEMURLARININ SORUMLULUĞU,
İNCELEME VE ÖZELLİK ARZ EDEN
DURUMLAR

5.1. VERGİ HUKUKUNA GÖRE TASFİYE MEMURLARININ SORUMLULUĞU	177
5.1.1. Vergi Usul Kanununa Göre Tasfiye Memurlarının Sorumluluğu	179
5.1.2. Kurumlar Vergisi Kanununa Göre Tasfiye Memurlarının Sorumluluğu	181
5.1.2.1. Tasfiye Döneminde Vergilerin Ödenmesi ve Karşılık Ayrılması	181
5.1.2.2. Ortakların Sorumlulukları.....	184
5.1.2.3. Tasfiye Memurlarının Rücu Hakkı.....	185
5.1.3. 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'a Göre Tasfiye Memurlarının Sorumluluğu	185
5.1.4. Tasfiye Memurunun Değişmesi Durumunda Sorumluluk..	187
5.2. TASFİYE İŞLEMLERİNİN İNCELENMESİ.....	187
5.2.1. İnceleme Talebinde Bulunma	188
5.2.2. Vergi İncelemesine Başlanması.....	189
5.2.3. Tasfiye İşlemlerinin İncelenmesinin Yürütülmesi.....	191
5.2.4. İncelemenin Sonuçlanması	192

5.2.5. Tasfiye İncelemesine İlişkin Olarak Sonuçların Bildirilmesi.....	194
5.2.6. Tasfiye İşlemlerinin İncelenmemesine İlişkin Olarak Maliye Bakanlığı'nın Yetkisi	196
5.2.7. Tasfiye Beyannamelerinin Yeminli Mali Müşavirlerce Tasdik Edilmesi.....	198
5.2.8. Tasfiye İncelemelerinde Uygulama Sorunları.....	198
5.3. TASFİYENİN KAPANMASI DURUMUNDA SORUMLULUK	200
5.4. TASFİYE İLE İLGİLİ ÖZELLİK ARZ EDEN DURUMLAR.....	203
5.4.1. Tasfiye Sonuçlandıktan Sonra Verilecek Kurumlar Beyannamesi, Gelir Vergisi Beyannamesi, Muhtasar Beyanname ve Ödemeler	203
5.4.2. Tasfiye Sonucunda Verilecek KDV Beyannamesi ve İndirilemeyecek KDV'nin Durumu.....	205
5.4.3. Tasfiye Halinde Taşınmazlar, İştirak Hisseleri, İntifa Senetleri ve Rüçhan Haklarının Satışından Doğan Kazanç İstisnası.....	208
5.4.4. Tasfiye Soncuna Göre Değersiz Hale Gelen İştirak Hisselerinin İştirakçi Ortaklığa Etkisi.....	210
5.4.5. Tasfiye Karının ve Tasfiye Payının Dağıtılması.....	213
5.4.6. Tasfiye Halinde Yenileme Fonu	216
5.4.7. Tasfiye Halinde Enflasyon Düzeltme Farkları	218
5.4.8. Ortaklıklarda Ek Tasfiye.....	220
5.4.9. Ortaklıklarda Tasfiyeden Dönülme	222
5.4.10. Tasfiye Halinde Ödeme Kaydedici Cihazların Durumu ...	224
5.4.11. Tasfiyenin Sonuçlanmasından Sonra Vergi İncelemesi ve Tarhiyat.....	224
5.4.12. Tasfiye Halinde 6736 Sayılı Kanundan Yararlanma	226

ALTINCI BÖLÜM
HIZLANDIRILMIŞ TASFİYE VE VERGİ
HUKUKUNA ETKİSİ, GAYRİ FAAL
ORTAKLIKLAR VE TASFİYE UYGULAMA
ÖRNEĞİ

6.1. HIZLANDIRILMIŞ TASFİYENİN KAPSAMI, YÜRÜRLÜK VE SONUÇLARI	229
6.1.1. Hızlandırılmış Tasfiyenin Kapsamı	229
6.1.2. Hızlandırılmış Tasfiyenin Yürürlüğü	232
6.1.3. Hızlandırılmış Tasfiyenin Usulü	234
6.1.4. Hızlandırılmış Tasfiyenin Sonuçları.....	236
6.2. HIZLANDIRILMIŞ TASFİYENİN VERGİ HUKUKUNA ETKİSİ.....	239
6.2.1. TTK Geçici 7. Maddenin Vergi Hukukunda Uygulanması	239
6.2.2. Hızlandırılmış Tasfiyede Harç ve Damga Vergisi İstisnası.	242
6.2.3. Resen Terk Uygulamaları	242
6.2.3.1. Gayri Faal Mükelleflere İlişkin Vergi Dairesi Tarafından Yapılacak İşlemler	243
6.2.3.2. Münhasıran Sahte Belge Düzenleyen Mükelleflere Yapılacak İşlemler.....	246
6.3. GAYRİ FAAL ORTAKLIKLARIN DURUMU	247
6.3.1. Gayri Faal Ortaklıkların Sebepleri	247
6.3.2. Gayri Faal Ortaklıkların Vergi Hukukunda Durumları	247
6.3.3. Tasfiyeye Girmeden Tasfiye İşlemleri Yapılması.....	249
6.4. ANONİM ORTAKLIK TASFİYESİ ÖRNEK UYGULAMASI .	250
6.4.1. Yönetim Kurulu İşlemleri	250
6.4.2. Genel Kurul İşlemleri	254
6.4.3. Tasfiye İşlemleri	259
6.4.4. Tasfiyenin Sonuçlanmasının Vergi Dairesine Bildirilmesi..	263
6.4.5. Tasfiye İşlemlerinin İncelenmesi	264

DEĞERLENDİRME VE SONUÇ	267
KAYNAKÇA	279
EKLER.....	305
Ek 1: Erken Dağıtıma İzin Verilmesi Hakkında Bilirkişi Raporu Örneği.....	305
Ek 2: Ortaklık Sayıları (Aralık 2016)	308
Ek 3: Tasfiye Edilen / Kapanan Ortaklık (Şahıs, Sermaye) ve Kooperatif Sayıları (2010 -2016)	309
Ek 4: Vergi İncelemelerine İlişkin Talep Formu	313
Ek 5: Defter ve Belge İsteme Yazısı	314
Ek 6: İncelemeye Başlama Tutanağı	316
Ek 7: Defter ve Belge Teslim Alma Tutanağı	317
Ek 8: Vergi İnceleme Tutanağı	318
Ek 9: Vergi İnceleme Raporu	324
Ek 10: Defter ve Belge İade Tutanağı.....	338
Ek 11: Tarhiyat Öncesi Uzlaşma Davetiyesi.....	339